

# Bezpečnostní prvky v silničním tunelu

**Osvětlení tunelu** usnadňuje očím řidiče přivyknut si na omezenou viditelnost uvnitř tunelu. Nouzové východy a SOS výklenky jsou trvale osvětlené.

**Vzduchotechnika.** Při požáru ventilační systém řízené odvádí kouř z prostoru tunelu. V případě požáru opusťte co nejrychleji oblast zasaženou kouřem.

**Videodohled.** V případě nouzového volání z SOS výklenku se na obrazovce dispečera automaticky objeví obraz z kamery snímající příslušný úsek tunelu. Kamerové systémy automaticky kontrolují prostor tunelu v celé délce, včetně dodržování nejvyšší povolené rychlosti a nejmenší vzdálenosti mezi vozidly.

**Nouzové pruhy a nouzové zálivy** slouží pro odstavení vozidla v případě poruchy nebo havárie.



**Nouzové východy** jsou viditelně označeny a osvětleny. V případě požáru vždy co nejrychleji opusťte vozidlo a následujte ukazatele směrující k nejbližšímu nouzovému východu nebo ven z tunelu. Nouzové východy jsou vybaveny dveřmi odolnými proti kouři i požáru.

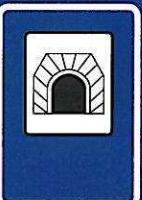


## Rozhlasové vysílání

Dispečer tunelu může vstupovat do vysílání ČRo 1 Radiožurnál s důležitým hlášením. Frekvence je uvedena na dopravní značce.



bezpečně  
tunellem



## kolona v tunelu



Zapni výstražná světla



Dodržuj předepsanou bezpečnou vzdálenost, přesto, že jedeš pomalu nebo stojíš



Vypni motor, když se kolona zastaví



Poslouchej pokyny z rádia



Říd' se instrukcemi obsluhy tunelu

## nehoda (porucha) v tunelu



Zapni výstražná světla



Odstav své vozidlo ke kraji vozovky



Vypni motor a topení



Nekuř a nepouživej otevřený oheň



Pokud je to nezbytné a možné, poskytni první pomoc zraněným



Zavolej pomoc nouzovým telefonem z SOS výklenku

## obecná pravidla



Nastav rozhlasovou stanici uvedenou na dopravní značce před tunelem



Odlož sluneční brýle



Říd' se světelnými signály a dopravními značkami



Dodržuj předepsanou bezpečnou vzdálenost od vozidla před sebou



Nepředjížděj, pokud je v jednom směru pouze jeden jízdní pruh



Neotáčej se a necouvej. Nezastavuj, pokud nejsi v nebezpečí

## požár v tunelu



Pokud hoří tvoje vozidlo, vyjed' ven z tunelu, pokud je to možné



Pokud to není možné, zajed' ke straně, vypni motor a ihned opusť vozidlo. Nezachraňuj majetek!



Stiskni tlačítkový hlásič požáru. Tlačítkové hlásiče jsou v SOS výklenících a u nouzových východů

**Nikdy se nepokoušej schovat před požárem nebo kouřem v SOS výklenku!**



Zavolej pomoc nouzovým telefonem z SOS výklenku



Pokud můžeš, uhas požár přenosným hasicím přístrojem umístěným v SOS výklenku



Pokud můžeš, poskytni první pomoc zraněným



Co nejrychleji běž do nouzového východu nebo ven z tunelu

**!! VŽDY A V KAŽDÉ SITUACI PAMATUJ, ŽE PLATÍ !!**

## ZACHRAŇ ŽIVOT - NE MAJETEK



MINISTERSTVO  
DOPRAVY



ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR

určeno k volnému odběru

vydalo Ředitelství silnic a dálnic ČR  
ve spolupráci se společností SATRA, spol. s r.o.

Obsah letáku vychází z materiálu „Safe driving in road tunnels“  
doporučeného Generálním ředitelstvím pro energetiku a dopravu Evropské komise



**Tunel Klimkovice**  
Dálnice D47, úsek 4707  
Bílovec - Ostrava, Rudná

**Objednateľ**

Ředitelství silnic a dálnic ČR, Závod Brno

**Projektant**

HBH Projekt spol. s r.o.,

PRAGOPROJEKT a.s.

AMBERG Engineering Brno, a.s.

**Zhotoviteľ**

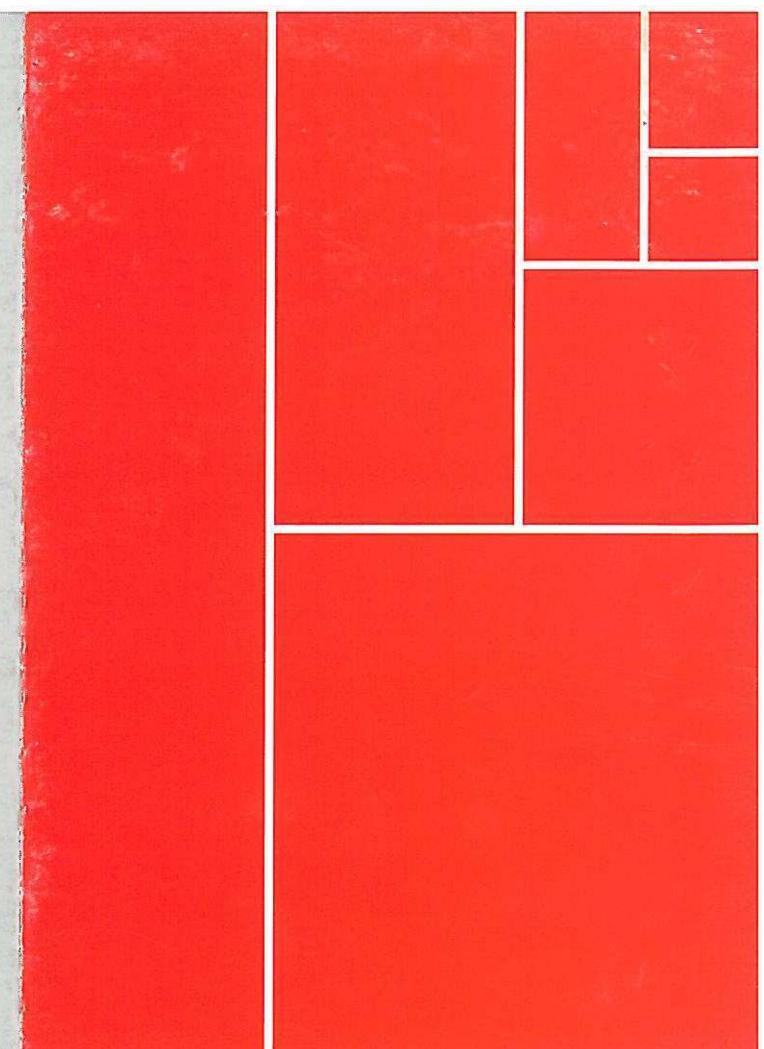
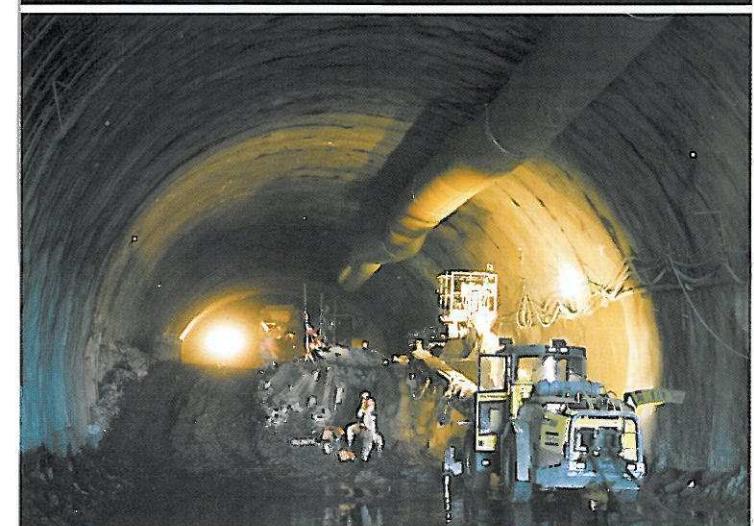
Sdružení 4707:

Skanska DS a.s.

STRABAG a.s.

Metrostav a.s.

Subterra a.s.



**Tunel Klimkovice**  
Dálnice D47, úsek 4707  
Bílovec - Ostrava, Rudná

[www.metrostav.cz](http://www.metrostav.cz)

**metrostav**

**Tunel Klimkovice je součástí stavby 4707 Bílovec - Ostrava, Rudná. Stavba tohoto úseku byla zahájena v říjnu 2004, ražba tunelu u Klimkovic začala v dubnu 2005. Celková cena tohoto úseku přesahuje 6 miliard Kč, vlastních tunelů pak 2,4 miliardy Kč.**

**Tunel Klimkovice tvoří dvě dvoupruhové tunelové trouby s odstavným pruhem, tunel A (Brno - Ostrava) má celkovou délku 1 078 m (z toho ražená část činí 865 m), tunel B (Ostrava - Brno) 1 088 m (z toho ražená část 875 m). Při stavbě je věnována velká pozornost bezpečnostním parametru tunelů, které budou vybaveny podle nejpřísnějších evropských kriterií. Mimo monitorovací systémy a příslušné větrání bude v tunelech 5 propojek, které umožní v případě požáru, či jiné nehody, evakuovat osádky vozidel do druhého - nehodou nezasazeného tunelu a zároveň umožní rychlý nástup havarijních čet. Každých 150 m jsou mimo to v tunelech budovány tzv. SOS výklenky s SOS kabinami, které jsou požárně chráněny od okolí a kde je možné se ukrýt i přivolat pomoc.**

**Ražbu tunelu Klimkovice zajišťují firmy Metrostav a Subterra, které mají s ražbou tunelů bohaté zkušenosti. Celou stavbu tohoto úseku dálnice D47 realizuje Sdružení 4707, jehož lídrem je Skanska DS a.s. a členy STRABAG a.s., Metrostav a.s. a Subterra a.s. Stavbu financuje Státní fond dopravní infrastruktury.**

## Dálnice D47

- vede v trase Lipník n. B. - Polsko st. hranice v délce 80,2 km
- kategorie komunikace - D26,5/120 až D34/120 dle úseků
- výhledová max. intenzita dopravy - 37,1 tis. voz./24 hod.
- dálnice obsahuje 155 objektů, z toho 14 velkých mostů, 14 MÚK, 1 ražený tunel, 13 % délky trasy tvoří mosty a estakády
- pro výstavbu rozdělena na úseku 4701 - 4709 (dálnice D1)
- plánované napojení na budovanou polskou dálnici A1
- vnitrostátní význam - výrazné ekonomické oživení a zlepšení dostupnosti ostravsko-karvinského regionu

## Úsek 4707

- vede v trase Bílovec - Ostrava, Rudná v délce 11,677 km
- kategorie komunikace - D28/120
- úsek obsahuje 2 MÚK, 17 mostů, 1 ražený tunel Klimkovice
- datum plánovaného zprovoznění - 2008
- objem zemních prací  
výkop 2 271 tis. m<sup>3</sup>  
násypy 658 tis. m<sup>3</sup>

## Tunel Klimkovice

ražba Novou rakouskou tunelovací metodou

jednosměrné tunelové trouby	2 jízdní pruhy
šířka vozovky	9,5 m
profil výruba tunelové trouby	114 m <sup>2</sup>
převažující typ horniny	jílovce a prachovce
výška průjezdového profilu	4,8 m
podélní sklon nivelety	0,6 %
příčný sklon komunikace	2,5 %

5 tunelových propojek

1 nouzový záliv v každé tunelové troubě

množství použitého materiálu

beton	110 482 m <sup>3</sup>
-------	------------------------

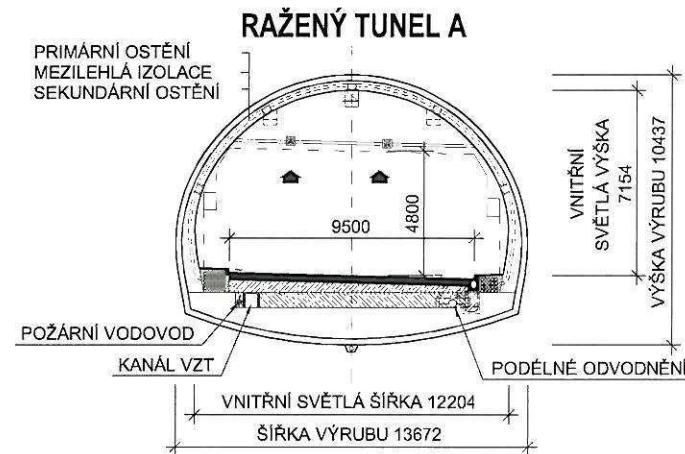
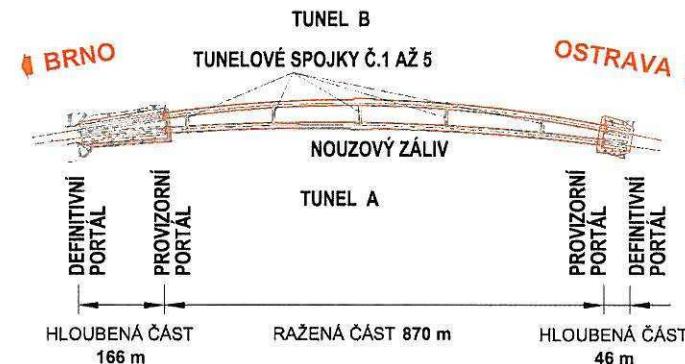
výztuž	1 903 t
--------	---------

délka	tunel A	tunel B
-------	---------	---------

z toho raženo	1 078 m	1 088 m
---------------	---------	---------

hloubeno	865 m	875 m
----------	-------	-------

délka	213 m	213 m
-------	-------	-------



## Osvětlení tunelu

Osvětlení je realizováno v souladu s výše citovanými TP 98 a světelně technickou studií, která vycházela z doporučení C.I.E. 88/1990, resp. 2004 (doporučení Mezinárodní komise pro osvětlení).

- Venkovní osvětlení směr Brno
- Venkovní osvětlení směr Ostrava
- Akomodační pásmo osvětlení na vstupní části tunelu v délce cca 350 m
- Svítidla průjezdního osvětlení u SOS skříní a tunelových propojek jsou vybavena halogenovou výbojkou s bílým světlem pro lepší orientaci při vzniku mimořádné události v tunelu
- V tunelu osazeno celkem 368 svítidel nouzového únikového osvětlení s LED diodami v dopravní prostoru tunelu

## VZDUCHOTECHNIKA

Hlavní větrání tunelu zajišťuje provozní a požární větrání v dopravním prostoru tunelu pomocí proudových axiálních ventilátorů umístěných v tunelu. V každém tubusu je umístěno osm proudových ventilátorů.

Požární větrání zabezpečuje co nejpříznivější stav prostředí uvnitř tunelu tak, aby mohlo dojít k bezpečné evakuaci všech uživatelů v případě vzniku požáru a následném vývinu kouře šířícího se tunelem.

- Hlavní větrání tunelu
- Větrání tunelových propojek
- Větrání rozvoděn v tunelu
- Větrání řídící podústředny (PTO)
- Větrání trafostanice a rozvoděn
- V tunelu osazeno celkem 16 proudových ventilátorů s tahem 1130 N a příkonem elektromotoru 30 kW
- Rozvodny v tunelových propojkách jsou větrány čistým vzduchem přiváděným kabelovou chodbou a šachtou pomocí VZT jednotky umístěné v budově trafostanice do prostoru tunelu

## VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Zajištění požární vody je v tunelu řešeno pomocí systému požárního vodovodu, který sestává z automatické čerpací stanice (ATS) a rozvodu požární vody. Čerpací stanice zajišťuje dopravu vody v požadovaném množství a tlaku do potrubního rozvodu v tunelu a je umístěna v objektu trafostanice.

Požární vodovod je veden od objektu trafostanice kabelovou chodbou a šachtou do tunelové propojky č. 3 a odtud je vyveden do tunelu. Celý systém požárního vodovodu v tunelech je zokruhován. Na vodovodu jsou cca po 100 m vysazeny požární hydranty.

- Čerpací stanice požární vody
- Požární vodovod

## Tunel Klimkovice

Dálnice D47, úsek 4707  
Bílovec – Ostrava, Rudná

### OBJEDNATEL

Ředitelství silnic a dálnic ČR, Závod Brno

### PROJEKTANT

HBH Projekt, spol. s r.o.

PRAGOPROJEKT, a.s.

AMBERG Engineering Brno, a.s.

### ZHOTOVITEL

Sdružení 4707

Skanska DS a.s.

Metrostav a.s.

STRABAG a.s.

Subterra a.s.

Stavbu finančuje Státní fond dopravní infrastruktury.

**Dálnice D47 (D1) včetně tunelu Klimkovice je součástí transevropské silniční sítě. Na tunel se vztahují příslušná ustanovení Směrnice EP č. 2004/54/ES o minimálních bezpečnostních požadavcích na tunely transevropské silniční sítě, neboť se jedná o tunel delší než 500 m, a tak je tunel vzhledem k bezpečnosti provozu dle podmínek této směrnice vybaven.**

**Požadavky českých předpisů, zejména předpisů pro technologické vybavení tunelu „TP 98/2004 – Technologické vybavení tunelů pozemních komunikací“ musely být při projektování i výstavbě tunelu rovněž respektovány.**

**Podle zmiňovaných TP 98/2004 je tunel Klimkovice z hlediska bezpečnosti (s ohledem na předpokládanou intenzitu dopravy až 26 200 vozidel/24 hod. v jednom směru) zatříden do nejvyšší kategorie TA. Tomuto zatřídění odpovídá vybavení tunelu.**

## **TECHNOLOGICKÉ VYBAVENÍ TUNELU TVORÍ TYTO PROVOZNÍ CELKY**

- Bezpečnostní a detekční zařízení
- Zařízení pro řízení a automatiku provozu
- Slaboproudá komunikační zařízení
- Energetika
- Osvětlení
- Vzduchotechnika
- Vodní hospodářství

### **BEZPEČNOSTNÍ A DETEKČNÍ ZAŘÍZENÍ**

Tato zařízení slouží ke sledování provozu tunelu ve standardním režimu. Dále zajišťuje prvotní identifikaci vzniku krizových situací v tunelu.

- SOS hlásky (tísnové volání)
- Elektrická požární signalizace (EPS)
- Elektrická zabezpečovací signalizace (EZS)
- TV dohled včetně videodetectce (CCTV)
- Ozvučení tunelu (informační rozhlas)

#### **Tísnové volání v tunelu**

- 14 SOS skříní uvnitř tunelu
- 4 SOS hlásky před portály tunelu

#### **EPS (elektrická požární signalizace)**

- Oba tubusy tunelu jsou střeženy lineárním teplotním kabelem FibroLaser II
- Systém je vybaven zařízením dálkového přenosu (ZDP) RADOM STX 23

#### **TV dohled**

- V tunelu osazeno celkem 82 barevných kamer
- Videodetectce Traficon osazena na 41 barevné kamery

#### **Ozvučení tunelu**

- V dopravním prostoru tunelu je osazeno celkem 170 reproduktorů
- Systém je vybaven funkcí automatického řízení hlasitosti v závislosti na hluku pozadí

#### **ZAŘÍZENÍ PRO ŘÍZENÍ A AUTOMATIKU PROVOZU**

Tato zařízení jsou srdcem tunelu a tak zajišťují koordinovaný chod jednotlivých provozních celků tunelu, jako jsou bezpečnostní a detekční zařízení, energetika, osvětlení, vzduchotechnika a vodní hospodářství při standardním provozu i při řešení krizových situací vzniklých v tunelu. Měření pro řídící systém zajišťují vstupní parametry pro řízení dopravy a technologie v tunelu.

- Řídící systém dopravy a technologie
- Řídící podústředna
- Dálniční informační systém tunelu
- Měření pro řídící systém

#### **Měření pro řídící systém zajišťuje:**

- Měření CO, NO a opacity v tunelu
- Měření rychlosti proudění vzduchu v tunelu

- Detekci mlhy před portály tunelu (na výjezdech)
- Měření počtu otáček a vibrací na ventilátorech
- Měření zaplavení v čerpací jímce kabelové chodby v čerpací jímce kolektoru trafostanice
- Měření teploty a relativní vlhkosti
- Měření jasu pro akomodační osvětlení
- Měření nadmerné výšky vozidel
- Měření dopravních parametrů
- Měření tlaku v požárním vodovodu
- Energetická měření

#### **SLABOPROUDÁ KOMUNIKAČNÍ ZAŘÍZENÍ**

Prostory tunelu jsou vybaveny vyzařovacím kabelem, umožňujícím radiové spojení vybraných uživatelů ve všech prostorách tunelu. Toto radiové spojení využívají zejména složky IZS, při řešení krizových situací v tunelu.

- Radiové spojení
- Telefonní spojení v tunelu – servisní telefon
- Šíření signálu mobilních operátorů

#### **ENERGETIKA**

Energetický systém tunelu je zásobován elektrickou energií ze dvou nezávislých zdrojů – ze dvou nezávislých rozvodů 110 kV. Řídící systém technologie zajišťuje funkci automatiky pro samočinné připojení záložního zdroje.

- Trafostanice VN/NN – technologická část
- Rozvody NN v tunelu
- Záložní zdroj
- Uzemnění tunelu
- Ochrana proti bludným proudům
- Trafostanice je osazena 2 ks suchých transformátorů 22/0,4 kV, 1600 kVA
- Výkon záložního zdroje napájení DA 1250 kVA
- Výkon zdroje nepřerušovaného zdroje napájení RUPS 500 kVA
- Palivová nádrž DA je dimenzována na 8 hodin provozu

#### **OSVĚTLENÍ TUNELU TVORÍ**

Ovládání osvětlovacích soustav tunelu je z navazujícího ŘS pomocí jasoměrů, umístěných před portály tunelu. Nouzové únikové osvětlení je umístěno na obou stranách tunelové trouby v ostění tunelu 0,9 m nad chodníkem. Soustava venkovního osvětlení výjezdových částí komunikace z tunelu navazuje na osvětlení v tunelu a slouží řidičům k lepší adaptaci jejich očí na změnu intenzity osvětlení za nočního provozu.

- Akomodační osvětlení
- Průjezdní osvětlení
- Nouzové únikové osvětlení
- Osvětlení propojek
- Nasvětlení SOS skříní
- Venkovní osvětlení
- Doplíková osvětlovací soustava